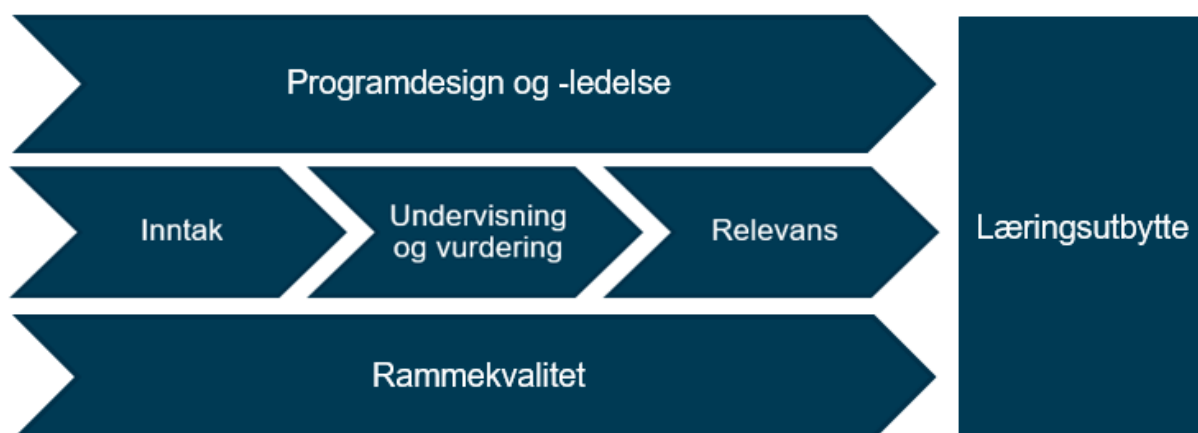

Utfyllende bestemmelser i kvalitetsarbeidet

Bachelor og masterutdanningene på heltid

Vedtatt 25.01.2018 av prorektor for utdanning

Hva gjør vi for å utvikle kvaliteten i studiene? Dette dokumentet konkretiserer arbeidet som gjøres på bachelor og masterstudiene som beskrevet i systembeskrivelsen for Kvalitetssystemet for utdanningen ved NHH.

Programdesign og -ledelse

NHH skal tilby en helhetlig portefølje av relevante studietilbud innenfor økonomisk administrative fag av høy internasjonal kvalitet i tråd med NHHs strategi. Programdesign handler om hvordan studietilbudene er strukturert og bygget opp hver for seg og som en helhet. Programmene skal gi god og relevant læring og skal være bygget opp slik at studentene oppnår læringsutbyttet på programnivå. Programmet må inneholde alle elementene i programmets læringsutbyttebeskrivelser, og det må være sammenheng mellom undervisnings-, vurderingsformer og læringsutbyttet på programnivå, og det skal legges til rette for faglig progresjon og opparbeiding av relevant internasjonal kompetanse. Et godt programdesign krever god ledelse både av det enkelte program og av NHHs overordnede studietilbud.

Hva	Gjennomfører	Godkjenner	Følger opp	Syklus
Programevaluering	Programleder (sammen med STA)	-	Programleder	Hvert 5.år
Programevaluering - handlingsplan	Programleder	Prorektor for utdanning	Programleder	Hvert 5.år
Nøkkeltall	STA	-	Programleder	Hvert år/semester

Programmene som helhet blir evaluert hvert 5.år etter vedtatte retningslinjer. **Programevalueringene** skal dekke alle vesentlige forhold av betydning for utdanningskvaliteten. Rapporten er offentlig, og sendes til styret til orientering. På bakgrunn av evalueringen skal det utarbeides en handlingsplan som skal vedtas av prorektor for utdanning. Det foreligger egne retningslinjer for ansvar for og gjennomføring av programevalueringer.

Studieadministrativ avdeling utarbeider hvert semester **nøkkeltall** for alle studieprogrammene. Nøkkeltallene sendes til instituttene og programleder. Programleder følger opp resultatene. Ved store endringer, som for eksempel endringer som har konsekvenser for studieplanen, skjer oppfølgingen i samråd med prorektor.

Annet:

Prorektor for utdanning er faglig og administrativt ansvarlig for bachelor- og masterprogrammene og er øverste leder for studieadministrativ avdeling. Prorektor leder Utdanningsutvalget.

Bachelor- og masterprogrammene på heltid ledes av en **programleder**. Programleder er studieprogrammets faglige leder og koordinator, rapporterer til prorektor og er medlem av Utdanningsutvalget. Der er utarbeidet en egen instruks som beskriver ansvar og myndighet. Hvert studieprogram har et eget referansegruppe (rådgivende) med medlemmer fra fagstab, studenter og eksterne. Referansegruppen gir råd om studietilbudet til programleder.

Programledere og prorektor har jevnlig **programledermøter**, ca 3 ganger i semesteret.

NHH jobber med oppnåelse av læringsutbytte på programnivå (**assurance of learning - AoL**). Systemet er under utarbeidelse og er forventet klart ila 2018/2019.

Programledere har jevnlig møtepunkter med foreleserne /profilkoordinatorne / fagansvarlige.

Inntakskvalitet

Inntakskvalitet er de forkunnskapene og ferdighetene studentene har når de starter studiene. NHH skal ta opp søkere med gode karakterer og relevante forkunnskaper som er motiverte til å lære og til å bidra til et godt læringsmiljø. NHH skal videre tilstrebe en variert studentmasse, noe som bidrar til å gi en god arena for læring.

Hva	Gjennomfører	Behandler	Følger opp	Syklus
Opptaksrapport	STA	Styret	Prorektor for utdanning	Årlig
Rekrutteringsrapport	KOM / STA	Ledelsen ved prorektor for utdanning	Ledelsen ved prorektor for utdanning / KOM	Årlig
Rekrutteringsundersøkelse	KOM	Ledelsen ved prorektor for utdanningen	Ledelsen ved prorektor for utdanning / KOM	Annethvert år

Studieadministrativ avdeling leverer **opptaksrapport** til Styret i september. Rapporten inneholder kun sammenstilling av tall, og det gjøres ingen analyser her.

Kommunikasjons- og markedsavdelingen vurderer, sammen med Studieadministrativ avdeling, årets opptakstill opp mot gjennomførte rekrutteringstiltak i en **rekrutteringsrapport**, og foreslår tiltak til neste år. Ledelsen ved prorektor for utdanning vedtar tiltak. I tillegg til den årlige vurderingen av opptak og rekruttering gjennomføres det er **rekrutteringsundersøkelse** hvert annet år. Undersøkelsen brukes til å få informasjon om søkerne (alder, geografi, utdanningsnivå), hva som er viktig for dem når de skal velge studie, hva/hvem de har søkt på andre plass, hvilke informasjonskanaler de har benyttet og hvordan de har oppfattet kommunikasjon fra NHH. Resultatene brukes både til evaluering og inn i planlegging av rekrutteringsaktivitetene.

Annet

Studieadministrativ avdeling, seksjon for opptak saksbehandler søknader om opptak til bachelor- og masterstudiene. Seksjonen sørger for at saksbehandlingen følger gjeldende regelverk, både nasjonale og lokale, og gjøres i henhold til **saksbehandlingsrutiner**.

Det er etablert et **nettverk for studentrekruttering** ved NHH. Nettverket skal samordne aktiviteter for de ulike miljøene på høyskolene som møter potensielle studenter og ulike søkergrupper.

Undervisning og vurdering

Undervisningskvalitet omfatter kvaliteten på aktivitetene som skal bidra til studentenes læring.

Undervisnings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet, og hensiktsmessige pedagogiske verktøy skal brukes. Både studenten og underviser skal møtes med høye forventninger.

Hva	Gjennomfører	Vedtar / behandler	Følger opp	Syklus
<i>Kurstilbud</i>	Institutt og kursansvarlig	Programleder	Undervisningsansvarlig / Programleder / STA	Hvert semester
<i>Kursgjennomføring</i>	Kursansvarlig	-	-	Hver gang kurset går
<i>Studentenes kursevaluering</i>	Kursansvarlig	-	Programleder / instituttleder / kursansvarlig	Hver gang kurset går
<i>Undervisers kursrapport</i>	Kursansvarlig	-	Programleder / instituttleder / kursansvarlig	Hver gang kurset går
<i>Studentundersøkelsen</i>	NOKUT	Prorektor for utdanning / programleder	Programleder	Årlig
<i>Underviserundersøkelsen</i>	NOKUT	Prorektor for utdanning	Prorektor for utdanning	Hvert 3. år
<i>Nøkkeltall</i>	STA	Prorektor for utdanning / programleder	Programleder	Hvert semester
<i>Evaluering av utvekslingsopphold</i>	STA	Programleder	Programleder / STA	Hvert semester

Programlederne bestiller kurs til sine studieprogram, mens instituttene har ansvar for utvikling, planlegging og gjennomføring av kursene. Hvert kurs har en eller flere kursansvarlige som har ansvar for å planlegge, gjennomføre og evaluere kurset. Det er kursansvarliges oppgave å sikre at kurset har riktige læringsutbyttebeskrivelser og at undervisningsopplegg og vurderingsform er tilpasset dette. Undervisningsansvarlig ved instituttet har en utførerrolle ved at han/hun skal legge til rette for planlegging, gjennomføring og evaluering av instituttets kurstilbud sammen med kursansvarlig i det enkelte kurset. Som beskrevet under blir kursene evaluert hver gang de går. Videreutvikling og endringer blir implementert neste gang kurset planlegges. Det er utarbeidet egne retningslinjer for arbeidet med **kurstilbudet**.

Kursansvarlig evaluerer kurset sitt hver gang det går. Evalueringen består av **studentenes evaluering**, og en egenvurdering (**undervisers kursrapport**). Resultatene sendes til programleder og til instituttleder, som i dialogmøter hvert år vurderer resultatene og iverksetter eventuelle tiltak.

NOKUT administrerer to nasjonale undersøkelser - **studiebarometeret** (hvert år), og **underviserundersøkelsen** (hvert 3.år).¹ NHH får tilsendt resultatene for sine studieprogram. Resultatene fra studentundersøkelsen vurderes og følges opp av programleder. Saker som har overordnet, strategisk eller prinsipiell karakter skal følges opp i samråd med prorektor for utdanning. Resultatene fra underviserundersøkelsen vurderes og følges opp av prorektor for utdanning.

Studieadministrativ avdeling sender hvert semester ut en rekke **nøkkeltall** (karakterstatistikk, begrunnelser og klager, kurs- og profiloppmeldinger) til instituttene og programlederne. Disse følges opp i dialogsamtaler og i programleders programmelding til prorektor for utdanning.

Alle inn- og utreisende studenter blir bedt om å **evaluere sitt utvekslingsopphold**, og evalueringene brukes aktivt i kvalitetssikringen av studentutvekslingsavtalene inkludert kurstilbudet det inngår i. Rapportene blir også gjort tilgjengelige for studentene.

Annet:

Mens instituttene jobber med kvaliteten i enkeltkursene og kursporteføljen for fagmiljøet som helhet, diskuterer hver av referansegruppene undervisningen og kursene ut i fra programmet som helhet. Dette gjøres for å sørge for indre sammenheng og unngå overlapp både i studieprogrammet og for kurstilbudet fra fagmiljøet.

NHH har vedtatte **kriterier for etablering og fornying av studentutvekslingsavtaler**, som skal sørge for solid kvalitetssikring av både de faglige og administrative aspektene i samarbeidet. Prorektor for utdanning godkjenner studentutvekslingsavtalene, mens STA forvalter og drifter avtalene.

Høyskolen har egne retningslinjer for kvalitetssikring av eksamen, sensur, sensurordninger og oppnevning av sensorer ved NHH.

¹ <http://www.studiebarometeret.no/no/>

Relevans

Relevans i denne sammenheng betyr hvordan studieprogrammet, undervisningen og vurderinger er satt sammen for å utdanne kandidater med kunnskap, ferdigheter og kompetanse som arbeidslivet trenger, som står seg over tid, og som danner grunnlag for livslang læring. Utviklingen av studieprogrammet skjer i takt med utviklingen i samfunnet generelt og i arbeidslivet.

Hva	Gjennomfører	Behandler og vedtar tiltak	Følger opp	Syklus
Arbeidsmarkedsundersøkelse	STA	Prorektor for utdanning / programleder	Programleder	Årlig

Det utarbeides en årlig **arbeidsmarkedsundersøkelse** for nylig uteksaminerte kandidater som blant annet spør kandidatene om jobb, bransje og lønn. Programleder følger opp resultatene.

Annet:

Referansegruppene har minimum ett eksternt medlem for å sikre relevans og nærhet til arbeidslivet. MRR har i tillegg et eget **rådgivende organ** bestående av medlemmer fra bransjen som skal gi råd til programleder om utforming av det faglige innholdet i studieprogrammet.

NHH har et bredt samarbeid med arbeidslivet. For utdanningene betyr dette blant annet at

- Høyskolen samarbeider med eksterne virksomheter for å forme nye **kurstilbud** på NHH. Samarbeid gir tilgang på empiri, data og eksterne ressurser, som styrker kvaliteten og relevansen i utdanningen. Samarbeid om å utvikle nye kompetanseområder er viktig for å styrke NHH som drivkraft for samfunns- og næringsutvikling og øker NHHs attraktivitet for dagens og fremtidige studenter.
- NHH bruker aktivt **gjesteforelesere** som en del av undervisningen, noe som gir studentene et verdifullt innblikk i hvordan teoriene de lærer på skolebenken kan anvendes.
- NHH samarbeider med næringslivet om å utvikle **internshipordninger** av høy kvalitet for studenter som ønsker praksiserfaring.

Rammekvalitet

Rammekvalitet omfatter forutsetningene for studentens læring, og inkluderer studentenes fysiske og psykososiale arbeidsmiljø. De ansattes kompetanse, herunder undervisernes utdanningsfaglige kompetanse, og det at NHH har effektive og hensiktsmessige administrative funksjoner og informasjonssystemer er også en del av programmets rammekvalitet.

Hva	Gjennomfører	Behandler / vedtar tiltak	Følger opp	Syklus
Trivselsundersøkelsen	STA	LMU /avhenger av sak	De ulike avdelingene / LMU	Hvert 3. år
SHOT	SAMMEN	LMU / avhenger av sak	De ulike avdelingene / LMU	Hvert 4. år

Trivselsundersøkelsen er en spørreundersøkelse hvor studentene blir spurt om studiesosiale forhold, psykisk helse og trivsel. Undersøkelsen gjennomføres hvert 3. år. Læringsmiljøutvalget er sentral i

oppfølgingen av resultatene, blant annet i utforming av handlingsplan. Hvem som vedtar tiltak og følger opp avhenger av sak. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (**SHoT**) blir gjennomført av Studentsamskipnadene, og har fokus på psykisk og fysisk helge, livsstilsfaktorer og trivsel rundt studiesituasjonen sin. NHH mottar resultater for sine studenter og følger opp ved behov.

Annet:

Det stilles krav til nyansatte om et minimum av ferdigheter og generell **kompetanse i UH-pedagogikk** som følger UHR sine anbefalinger. Nyansatte i faglige, faste stillinger som ikke kan dokumentere basiskompetansen nevnt ovenfor, skal i løpet av det første året ha gjennomført det modulbaserte kurstilbudet ved NHH eller ved en annen samarbeidende institusjon. Det modulbaserte kurstilbudet består av fire moduler som til sammen utgjør ca 160 timer. Opplæringstilbudet til stipendiater og post.docer består av én obligatorisk modul. Alle faglige ansatte får tilbud om å delta i NHHs pedagogiske kurstilbud. I tillegg holdes det en jevnlig internseminarer med pedagogikk som tema.

Meritteringsordning for undervisere er planlagt ferdig i løpet av 2018.

De ansattes akademiske kompetanse blir årlig vurdert gjennom blant annet publikasjoner og tildeling av forskningsmidler i årsrapporten og i forskningsrapporten som behandles i styret hver vår.

Læringsutbytte

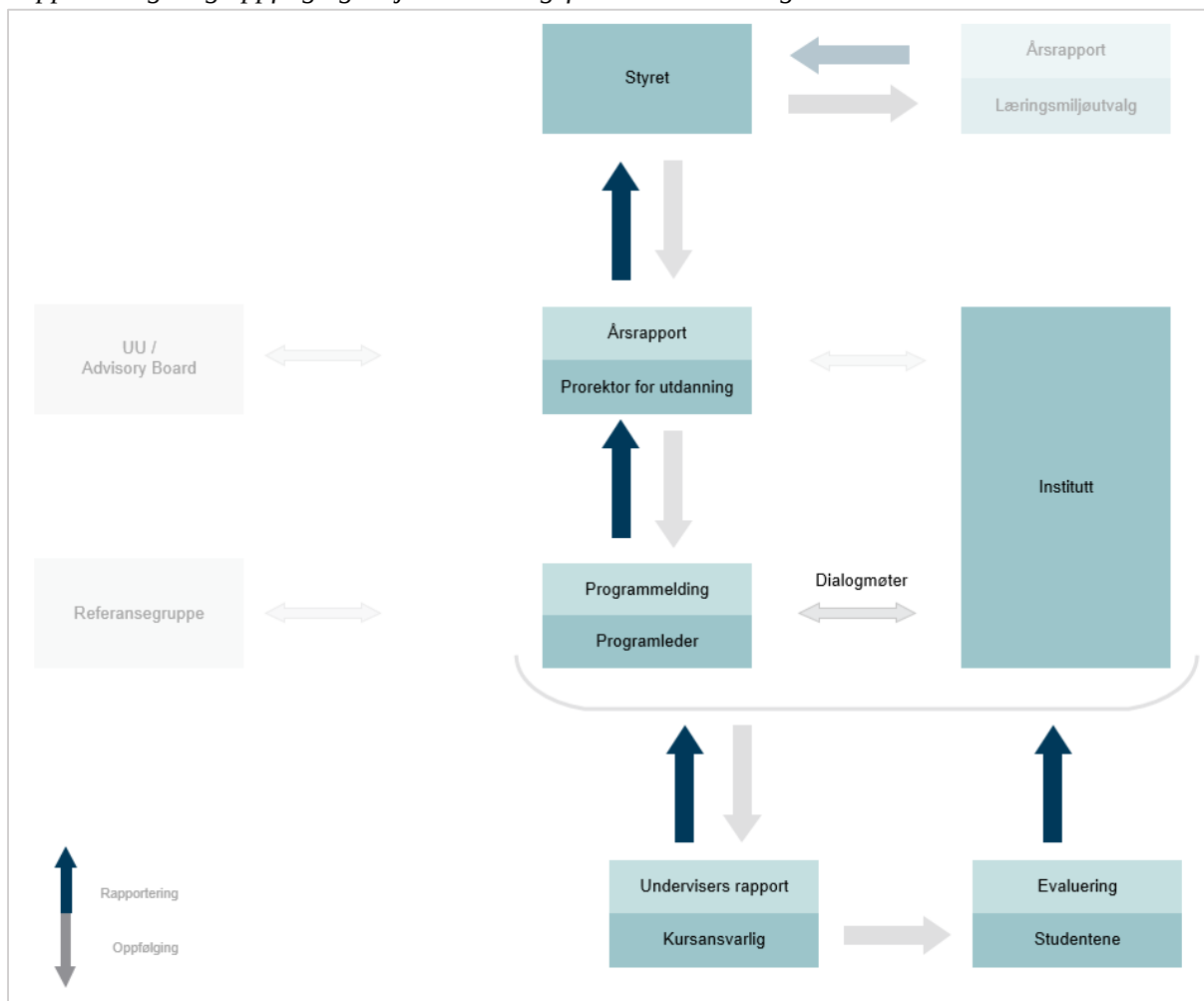
Læringsutbytte er de kunnskapene, ferdighetene og den generelle kompetansen studenten har tilegnet seg etter endt studium. Alle aspektene i kvalitetsarbeidet bidrar til at studenten oppnår læringsutbyttet.

Hva	Gjennomfører	Vedtar tiltak	Følger opp	Syklus
Testing av læringsutbytte (AoL)	Programleder	Prorektor i samråd med programleder	Programleder	Læringsutbyttene testes 2 ganger ila 5 år

Læringsutbyttene på programnivå testes minimum to ganger i løpet av en 5-årig syklus. Prorektor vedtar oppfølging i samråd med programleder, som følger opp tiltakene. Resultatene rapporteres til styret via årsrapporten. Det vil i løpet av **2018** utarbeides et system for direkte testing av læringsutbytte.

Rapportering

Rapporterings- og oppfølgingslinjer utdanningsfeltet – bachelor og masterstudiene

Årsrapport

På utdanningsfeltet er årsrapporten prorektors for utdannings årlige rapportering til styret om bachelor og masterutdanningen ut i fra høyskolens strategi, samt tiltak og tema for videreutvikling i kommende år. Rapporten omfatter alle deler av høyskolens kjernevirksomhet – utdanning, forskning, formidling og samfunnskontakt, og er NHHs årlige rapportering til kunnskapsdepartementet.

Programmelding

Programlederne rapporterer årlig til prorektor for utdanning gjennom en programmelding. I meldingen gjør programleder opp status på programmene, identifiser utfordringer og foreslår tiltak. Programmeldingen diskuteres i Utdanningsutvalget.

Undervisers rapport

Undervisers rapport er kursansvarliges rapportering til instituttleder og programleder. Kursansvarlig utarbeider undervisers kursrapport på bakgrunn av studentenes kursevaluering, som sammen sendes

programleder og instituttleder. Kursansvarlig skal gi tilbakemelding om resultatene, samt eventuelle tiltak, til studentene neste gang kurset gis.

Studentenes kursevaluering

Studentene evaluerer kursene de har hatt etter vært semester. Resultatene sendes til kursansvarlig, som bruker den til sin «undervisers rapport», til programleder og til instituttledelsen.

Dialogmøter

Programleder og instituttledelsen møtes minimum én gang i året til dialogmøter der evalueringsresultatene fra kursevalueringene (studentenes og kursansvarliges) blir gjennomgått, sammen med relevante nøkkeltall for studieprogrammet. Dialogmøtene skal munne ut i tiltak.